

ת"פ 50884/06/17 - מדינת ישראל נגד נפתלי הרצל רובין

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 50884-06-17 מדינת ישראל נ' רובין
בפני כב' השופט אילן סלע

בעניין: מדינת ישראל
באמצעות משטרת ישראל - שלוחת תביעות יהודה שי,
ע"י עו"ד אלה תורן
נגד
נפתלי הרצל רובין
ע"י ב"כ עו"ד עיסא מוחמדיה

המאשימה

הנאשם

הכרעת דין

כתב האישום ותשובת הנאשם

1. כנגד הנאשם הוגש כתב אישום המייחס לו עבירת אימים לפי סעיף 192 לחוק העונשין, התשל"ז-1977.
2. לפי המתואר בכתב האישום, במועד הרלוונטי לאישום, טופל הנאשם יחד עם גרושתו וילדיו על ידי מחלקת הרווחה שביישוב בית-אל. ביום 9.07.13 ניתן צו על ידי בית הדין הרבני בירושלים, לפיו תועבר משמורת הנאשם על בתו לידי אמה (גרושתו של הנאשם).
3. ביום 18.07.13 בשעה 08:00 או בסמוך לכך, שוחח הנאשם עם הגב' שרה אפלבאום, ששימשה באותה עת עובדת סוציאלית בנציבות תלונות הציבור במשרד מבקר המדינה בירושלים. במהלך השיחה אמר הנאשם לגב' אפלבאום כי מחלקת הרווחה בבית-אל משקרת וגונבת ילדים מחזקת הוריהם וכי במידה ויצטרך לרצוח בכדי להגן על בתו, לא יהסס לעשות כן.
4. הנאשם כפר במיוחס לו. הוא אישר כי נאמרו על ידו דברים קשים בנוגע למחלקת הרווחה בשיחתו עם הגב' אפלבאום, בה הוא היה נסער מאוד נוכח העוול שנעשה לו לטענתו על ידי מחלקת הרווחה, אך שלל כי אמר את המילים "כי במידה ויצטרך לרצוח בכדי להגן על בתו, לא יהסס לעשות כן". הוא הוסיף כי בכל מקרה לא הייתה לו כל כוונה להפחיד או לאיים וכל פעולותיו היו במסגרת החוק לצורך קידום עניינה של בתו.

המסכת הראייתית

5. המאשימה הצטיידה עם עדותה של הגב' אפלבאום ועם עדותה של מנהלת מחלקת הרווחה בבית-אל באותה תקופה הגב' חדזה אריאל. מנגד הנאשם הצטייד, לצד עדותו שלו, בעדות אשתו.

6. הגב' אפלבאום סיפרה בעדותה כי הנאשם הגיש למבקר המדינה תלונה על התנהלות מחלקת הרווחה בבית-אל. במהלך בירור התלונה הם הציעו לנאשם הליך של גישור מול מחלקת הרווחה. גישור שיעשה באמצעותה. ואולם, בשלב מסוים ניתן צו כנגד הנאשם שעליו להעביר את בתו לידי גרושתו והוא היה מאוד נסער מכך. התרשמותה הייתה כי הכעיס את הנאשם שבשעה שהוא נכון ללכת להליך של גישור מתוך רצון לעזור לילדיו, נעשה המעשה הזה מצדה של מחלקת הרווחה להוציא מחזקתו את בתו. בשיחה שהיא ניהלה בטלפון עם הנאשם ושגם אשתו (דהיום) הייתה שותפה לה, הם כעסו מאוד, טענו שמחלקת הרווחה חוטפת ילדים והנאשם אף ציין כי כדי להגן על הבת שלו הוא מוכן גם לרצוח. היא דיווחה על כך למנהלת מחלקת הרווחה בבית-אל.

7. בחקירתה הנגדית היא עמדה על כך שעל אף שגם אשת הנאשם הייתה מעורבת בשיחה, המילים בדבר הנכונות לרצוח נאמרו בוודאות על ידי הנאשם. היא אישרה כי הנאשם היה מצוי בסערת רגשות והיא אף ציינה זאת במפורש במכתב שכתבה למנהלת מחלקת הרווחה בבית-אל ואף הוסיפה בו כי ייתכן כי דברי האיום נאמרו בשל תחושת המצוקה אותה חוו הנאשם ואשתו ולא דווקא מתוך כוונה ממשית לבצעה. היא ציינה כי היא עצמה לא חשה מאויימת בשום צורה.

8. עוד הוסיפה הגב' אפלבאום בחקירתה הנגדית כי גם לאחר דברים אלו נעשו ניסיונות נוספים ללכת לכיוון של גישור ההדורים, אך היא ציינה כי הנאשם התקשר אליה והיא עימתה אותו אחד לאחד עם הדברים שנאמרו לה על ידו. היא הבהירה לנאשם כי ביקשה למנוע אפשרות שהדברים ימומשו ולדבריה, הנאשם הודה לה על כך שהיא הציגה באופן זה את נסיבות אמירת הדברים על ידו.

9. הגב' אריאל סיפרה בעדותה כי ביום האירוע, בסמוך למועד הגעתה לעבודה, היא קיבלה שיחת טלפון מהגב' אפלבאום ממשרד מבקר המדינה שאמרה לה שהנאשם התקשר אליה, דיבר בצורה מאוד נסערת ואמר לה שכאשר הדבר נוגע לילדים שלו הוא מסוגל לרצוח. הגב' אפלבאום התקשרה כדי להזהיר אותם. היא שאלה את הגב' אפלבאום האם הנאשם התכוון לבני משפחה או אליהם, והגב' אפלבאום השיבה שהיא הבינה שהדברים כווננו לצוות הרווחה. אז, הם נערכו להגן על עצמם, מפני שהם היו בלחץ שמא הנאשם יגיע למחלקה וינסה לפגוע בעובדת הסוציאלית. הם פנו למחלקת הביטחון של המועצה וביקשו שיעזרו להם במחלקה. בנוסף הם פנו למשטרה וביקשו את עזרתה.

10. בחקירתה הנגדית הוסיפה כי פנתה למשטרה ושם נאמר לה כי עליה להביא אסמכתא רשומה לדברים שנאמרו על ידי הנאשם. היא פנתה לגב' אפלבאום, וזו העבירה לה בפקס את תוכן הדברים שנאמרו על ידי הנאשם. עם המידע הכתוב היא פנתה למשטרה בשעה 15:00 אחה"צ. בהמשך, נדרשה הגב' אריאל להתנהלות מול הנאשם עובר לאירוע בכל הנוגע לילדים, אך איני סבור כי יש לכך רלוונטיות לעניין, אחר שאין מחלוקת כי הנאשם היה נסער מאוד במהלך שיחתו עם הגב' אפלבאום בשל אירועים שקדמו לאותה שיחה ויפורטו להלן בתיאור עדותו.

11. מנגד, הנאשם העיד כי ביום שעובר לאירוע, הוא קיבל טלפון בו נאמר לו כי ניתן צו לפיו עליו להחזיר את בתו לגרושתו. זאת, שעה שהבת שהתה אצלו תקופה ארוכה בתיאום עם אמה. הוא ניסה לאתר עורך דין אך הדבר לא צלח, והוא הגיע בהקדם האפשרי לתחנת המשטרה יחד עם בתו. הבת סירבה בכל תוקף ללכת אל אמה, וצעקה שאינה מוכנה לעזוב אותו. לדבריה, הגב' אריאל שהתה בתחנת המשטרה במעמד זה בו הוא הביא את הבת לגרושתו. הוא פנה לגב' אריאל ואמר לה כי מחלקת הרווחה אשמה במצב שנוצר, השאיר את הבת בתחנת המשטרה והלך לביתו. בחלוף מספר שעות, בשעה 04:00, הוא קיבל שיחת טלפון מהבת שביקשה שהוא יבוא לאסוף אותה משער היישוב בית-אל, כשהיא מציינת בפניו כי בשעה 00:00 היא נלקחה לבדיקה פסיכיאטרית בבית החולים. הוא אסף את הבת משער היישוב בשעה 04:30. הוא היה מאוד נסער.

12. באשר לשיחה עם גב' אפלבוים סיפר הנאשם כי אשתו היא זו שדחפה אותו להתלונן במבקר המדינה אודות התנהלות מחלקת הרווחה בכל הקשור לטיפול בילדים שלו. הוא היה בקשר עם הגב' אפלבוים שהציעה לו הליך גישור, ובשיחת הטלפון עמה, נוכח המתואר, הוא היה מאוד נסער, אך לא אמר בשום פנים ואופן שהוא מתכוון לרצוח בן אדם. מה גם שהוא אינו מחזיק בנשק.

13. בחקירתו הנגדית ציין הנאשם כי הוא מאוד כועס על מחלקת הרווחה בבית-אל, ואילו הגב' אפלבוים הייתה נציגה של גוף שהוא קיווה לקבל ממנו סיוע כנגד ההתנהגות הדורסנית של מחלקת הרווחה בבית-אל. לדבריו, אין לו כל טענה כנגד הגב' אפלבוים שעשתה את כל פעולותיה באופן מקצועי.

14. לצדו של הנאשם התייצבה אשתו, הגב' אלמוגית רובין. היא סיפרה כי היא הייתה עם בעלה, הנאשם, בסלון הבית, והנאשם שוחח בטלפון עם הגב' אפלבוים. היא והנאשם היו מאוד נסערים אך לא שמעה ממנו את המילים המיוחסות לו, ולדבריה הוא כלל אינו מדבר בסגנון כזה.

דין והכרעה

15. שמעתי את עדותה של הגב' אפלבוים והשתכנעתי כי עדותה מהימנה. אכן, מדובר בעדות יחידה ונוכח זאת הזהרתי את עצמי ובחנתי את עדותה בהקפדה יתירה, ואולם מדובר בעדות אותה מצאתי כמהימנה ברמת ההודאות הנדרשת בהליך פלילי. עדותה הייתה עקבית, ברורה וחד משמעית. היא ציינה כי היא בטוחה כי שמעה את הדברים מפיו של הנאשם ולא מפיה של אשתו. היא לא ניסתה להשחיר את פני הנאשם במאומה. אדרבה, לכל אורך עדותה היא גילתה הבנה למצבו וציינה את הנסיבות שהביאו אותו לומר את שאמר. היא אף ציינה כי היא עצמה לא חשה מאוימת כלל נוכח דבריו. לא היה לה כל מניע לטפול על הנאשם דברים שלא אמר ואף הנאשם עצמו ציין כי אין לו דבר כנגד הגב' אפלבוים. היא לא התלוננה כנגד הנאשם, אלא פעלה בזמן אמת לדווח על הדברים שנאמרו לה, מתוקף תפקידה ומחששה פן הנאשם יבצע את דבריו. לפיכך היא הודיעה על כך לאתגר למחלקת הרווחה בבית-אל. גם במסגרת דיווח זה היא ציינה כי הנאשם אמר את הדברים מתוך סערת רגשות ולא דווקא מתוך כוונה ממשית לבצעם. עדותה זו, אודות הדיווח בזמן אמת, גם נתמכה בעדות הגב' אריאל שגם היא נמצאה מהימנה.

16. למעשה, גם עדותה של הגב' אפלבוים, כי היא ניהלה עם הנאשם מספר שיחות לאחר האירוע ובמסגרתן הוא

אף אישר את הדברים שהיא ייחסה לו, מהימנה עלי. עדותה זו לא נסתרה, ואף הנאשם אישר קיומן של שיחות אלו, אך לא הכחיש את טענת ההודאה בפניה בפה מלא.

17. באשר לעדותה של הגב' אריאל, הרי שהיא לא שמעה את האיומים בעצמה ואך קיבלה דיווח עליהם מהגב' אפלבאום, עובדה שלא יכולה להיות שנויה במחלוקת. לכן עדות זו אינה כה משמעותית, אך אציין כי דבריה שהמידע שהתקבל מהגב' אפלבאום הלחיץ אותה הותירו רושם מהימן על בית המשפט. עדותה כי היא פעלה על מנת להגן על מחלקת הרווחה ופנתה למחלקת הבטחון במועצה לא נסתרה. אין מחלוקת כי היא גם פנתה למשטרה, ולא מצאתי פגם בכך שהפנייה למשטרה נעשתה רק בחלוף מספר שעות. לא התרשמתי כי הגב' אריאל ביקשה להשחיר את פני הנאשם, להגזים בתיאור הדברים, או כי קיים אינטרס כלשהו בגינו היא תבקש לטעון דברים שיש בהם כדי לפגוע בנאשם.

18. אכן, הנאשם הכחיש את המיוחס לו, וכך גם אשתו, שהייתה עדה לשיחה, אך מדובר בבעלי אינטרס מובהק, ולא מצאתי טעם כלשהו לפקפק במהימנות גרסתה של הגב' אפלבאום. יצוין כי אין מחלוקת שהנאשם היה נסער מאוד במהלך השיחה עם הגב' אפלבאום, הנסיבות שהביאו אותו לנסערוז זו הובהרו היטב על ידו, ובנסיבות אלו, אפשר כי אין הוא זוכר את מלוא תוכן הדברים שנאמרו על ידו ב"עידןא דריתחא".

19. משהשתכנעתי מעבר לכל ספק כי הדברים שיוחסו לנאשם בכתב האישום אכן נאמרו על ידו, יש לדון בשאלה האם יש בדברים אלו, בנסיבות אמירתם, כשאין מחלוקת שהם נאמרו על ידי הנאשם מתוך סערת רגשות בה היה מצוי באותה שעה, כדי למלא את נסיבות עבירת האיומים.

20. בעניין זה, צודקת ב"כ המאשימה כי לצורך קיום נסיבותיה של עבירת האיומים, אין צורך כי האיום ייקלט על ידי המאויים עצמו, וגם מקום בו הם נאמרים לאדם אחר יש לראות בכך איום (ראו: רע"פ 2038/04 לם נ' **מדינת ישראל**, פ"ד ס(4) 96 (2006); ע"פ (מחוז-ב"ש) 7293/02 **ששון נ' מדינת ישראל** (פורסם בנוב, 13.10.04)).

21. באשר לתוכן האיום, מדובר במבחן אובייקטיבי של אדם סביר (רע"פ 2038/04 בעניין **לם**). אני סבור כי די ברור שהדברים שנאמרו על ידי הנאשם - כי מחלקת הרווחה בבית-אל משקרת וגונבת ילדים מחזקת הוריהם וכי במידה ויצטרך לרצוח בכדי להגן על בתו, לא יהסס לעשות כן - נשאו אופי של איום, ויש בהם כדי להשפיע על אדם רגיל להרגיש מאויים. יצוין כי אכן הגב' אפלבאום אמרה כי עצמה לא חשה מאוימת ואף ציינה כי הדברים לא נאמרו בהכרח מתוך כוונה ממשית לביצוע, ואולם לא זו בלבד שהמבחן הקובע אינו מה הבין או מה חש המאויים; ולא זו בלבד שהיא עצמה לא היה מושא האיום; אלא שהגב' אפלבאום ראתה בפועל צורך אמיתי לדווח על כך למי שהיה מושא האיום - מחלקת הרווחה בבית-אל, על מנת למנוע ביצוע האיום. כך או כך, כאמור, במבחן של אדם סביר מדובר בדברים הנושאים אופי של איום ממשי שיש בהם כדי לטעת בלבו של אדם רגיל פחד או חרדה.

22. אכן, הנאשם היה בסערת רגשות בשיחתו עם הגב' אפלבאום, ואולם איני סבור כי יש בכך כדי להשליך על המסקנה כי התקיים היסוד הנפשי הנדרש לשם הרשעה בעבירת איומים, היינו, שלנאשם הייתה מודעות, ברמה גבוהה

של הסתברות, כי המטרה של הפחדה והקנטה נוכח המעשים שלטענתו עשתה מחלקת הרווחה כנגדו, תתממש נוכח דבריו, גם אם לא הייתה לו שאיפה לכך. (ע"פ 103/88 ליכטמן נ' מדינת ישראל, פ"ד מג(3) 373 (1989)). העובדה כי הדברים נאמרו מתוך כעס - בפרט לא בשעה שמדובר בכעס ספונטני אלא במצב בו היה הנאשם שרוי מספר שעות עובר לשיחתו עם הגב' אפלבאום נוכח אירועי היום שעבר - אינם מצדיקה אמירת ביטויים מעין אלו ואין בה כדי ללמד דבר בשאלת היסוד הנפשי של הנאשם באותו רגע, כל עוד אין המדובר במצב בו האדם לא שלט על הדברים שיצאו מפיו, דבר שלא ארע במקרה זה. מטבעם של דברים, איומים מסוג זה נאמרים, לא פעם, מתוך כעס (ראו: ע"פ (מחוזי-נצ') 28163-10-11 מדינת ישראל נ' דרור (פורסם בנבו, 14.02.12), וכבר לימדונו חכמינו כי "הבא לכלל כעס בא לכלל טעות" (ספרי, פרשת מטות, פיסקא קנז. הובא ב: רש"י, במדבר לא, כא).

סופו של יום אפוא, הוכח מעבר לספק סביר כי הנאשם אמר את המיוחס לו בכתב האישום שעה שהתקיים אצלו גם היסוד הנפשי הנדרש לשם הרשעה בעבירת האיומים, ועל כן אני מרשיע את הנאשם בעבירת האיומים שיוחסה לו בכתב האישום.

ניתנה היום, כ"ד כסלו תשע"ח, 12 דצמבר 2017, במעמד המתייצבים.